

ποιηθεί, με τὸ ξεφύχημα τοῦ Σωτήρος.

» Ἦσαν ὅμως ὄλοι τοὺς μελαγχολικοὺς καὶ σιωπηλοὺς, παγωμένους ἀπὸ τ' ἀπροσδόκητα φαινόμενα ποὺ ἔχουν ἰδεῖ μετὰ τὰ μάτια τοὺς. "Ὁ, τι εἶχε διαδραματισθεῖ στὸ μεταξύ, τοὺς ἐβίθωσε σὲ μαύρη θλίψη καὶ φόρησε μετὰ τὴν εὐαίθετόν του.

» Μαζὺ μετὰ τὸ πλῆθος εἶδα νὰ γυροῦν καὶ οἱ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς μου μετὰ τὴν ὄμη σιωπῆς. "Ὁ σηματοφόρος μάλιστα εἶχε τυλίξει τὴ σημαία γύρω ἀπ' τὸ κοντάρι, εἰς ἐνδειξὴ πένθους.

» Κάποιον—ἀποῦν σταματοῦσαν συντροφίεσ ἀπ' ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ γύριζαν πάλι πρὸς τὸ Γαλιθαῖ. Κάρφωναν τὰ μάτια τοὺς στὸ λόφο κ' ἔμειναν ἀκίνητοι, σὴν νὰ καρτεροῦσαν νὰ συμβῇ κάτι ἔξαιρετικόν.

» Γύρισα κ' ἐγὼ πίσω στὸ Πρωτόφυτο, σκεφτικῶς καὶ στενοχωρημένος. Καθὼς ἀνέβαινα τὰ σκαλοπάτια, ποὺ ἦσαν ἀκόμα βαμμένα ἀπὸ τὸ αἶμα τοῦ Ναζωραίου, εἶδα ἕνα γέρο σὲ σπῆσι ἐκτετατικῆ καὶ πίσω του κάμποσες γυναῖκες ποὺ ἔκλαιγαν.

» "Ὁ γέρος μὴν με εἶδε, ἔπεσε στὰ πόδια μου κ' ἔκλαψε πικρά, ἀσυγκράτητα.

» — Πές μου, τοῦ εἶπα μετὰ ἄπο μιλίχιο, ποῖς εἶσαι ἐσὺ καὶ τί γυρεύεις ἀπὸ μένα;

» — Εἶμαι ὁ "Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ "Αρμαθαίας, μοῦ εἶπε, καὶ ἦρθα νὰ σᾶς θερμοπαράσω γιὰ νὰ μοῦ δώσετε τὴν ἀδεία νὰ θάψω τὸν "Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο.

» — "Ἡ αἴτησί σου εἰσακούστησε! τοῦ ἀποκρίθηκα.

» Συγγενὸς ἐδιτάξα τὸν Μαῦτιλο, τὸ γραμματέα μου, νὰ πάρῃ μαζὺ του μερικῶν στρατιωτικῶν, νὰ συνοδεύῃ τὸ γέρο καὶ νὰ ἐπιβλέψῃ νὰ μὴ συμβῇ κανένα ἔκτροπο στὸν ἐνταφιασμὸ τοῦ "Ἰησοῦ.

» Ὑστερα ὅμως ἀπὸ μερικῶν μέρες μαθεύτηκε, ὅτι τὸ μῆμα τοῦ Χριστοῦ βροῦθηκε ἀδεσπῶν, μετὰ τὴν πέτρα κλυμένη ἀπὸ πάνω του. Οἱ μαθηταὶ τότε τοῦ "Ἰησοῦ διακήρυξαν σ' ὅλη τὴ χώρα, ὅτι ὁ Διδάσκαλὸς τὸν ἀναστήθηκε, καθὼς τὸ εἶχε πεῖ ἀπὸ πρὶν τόσες φορὲς.

» Τὴν ἄλλη μέρα, κοντὰ τὴ χαρναγῆ, ἀκουοῦν ξαφνικῶς ἕναν δυνατὸ ἦχο σάλπιγγος. Γύρισα πρὸς τὴν πύλη τοῦ Καίσαρος καὶ εἶδα πλῆθος στρατῶν νὰ φτάνῃ.

» Ἦταν ἡ ἐπιτομὴ ποὺ εἶχα ζητήσει καὶ ποὺ ἔχουν ἐπισηρῆσαι μὲ μοῦ στείλων. Ἀπὸ χιλιάδες διαλεχτοῦ στρατοῦ, ποὺ γιὰ νὰ προλάβῃ νάρθη φορῆς, περπατοῦσε νύχτα καὶ μέρα, ὅπως ξυθαῖ.

» — "Ἀλλοίμονο! φώναξα τότε, ἰσχυρόντας τὰ χέρια μου μετὰ ἀπόγνωσι. "Ἦταν γὰρ φτὸ νὰ γίνῃ ἡ μεγάλη ἀδίκια κ' ἔπειτα νὰ φτάσῃ ἡ ἀναμεινόμενη βοήθεια. "Ἄν αὐτοὶ οἱ στρατιῶτες ἐρχόντουσαν ἀπὸ χθές, θὰ κατέβαλλαν εὐκόλῃ τὴν ἔξέγερση τοῦ λαοῦ καὶ θὰ ἐμπόδιζα τὴ θανάτωσι τοῦ "Ἰησοῦ. "Ὡ σκληρὴ τύχη! Πὼς ἀνακατεῖσαι κάποτε στὶς ὑποθέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ πὼς τοὺς ἀναστατώνεις μετὰ τὰ κατωμάτια σου! Τώρα ποὺ ἦρθε ἡ ἐπιτομὴ, εἶνε ἄχρηστη περὶ. Καὶ δὲν μοῦ μένει, παρὰ νὰ ἐπαναλάβω τὴν πολυήμερη λέξι ποὺ εἶπε ὁ Ναζωραῖος, ξεφυγώντας ἐπάνω στὸ σταυρὸ: «ΤΕΤΕΛΕΣΤΑΙ!».

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΙ

Οἱ μεγάλοι τραβᾶνε τὰ ἐλαττώματα ἴσα μετὰ τὰ ἕψη τους καὶ τὰ κάνουνε πορφύρες. Οἱ μικροὶ τραβᾶνε τὶς ἀρετὲς ἴσα μετὰ τὰ βάθη τους καὶ τὶς κάνουνε κουρέλια.

Μετανόησες γιὰ κάτι ποὺ ἔκανες; Ἀδὲ δείχνει πὼς ἔμεινε ποὺ ἔκανες σοῦ βγήκε σὲ κακὸ. Τίποτε παραπάνω.

Νὰ σὲ μωσῶν ἄλλοι, δὲν θὰ πῇ τίποτα. "Ἐκείνο ποὺ εἶνε φοβερό, εἶνε οὔτε νὰ σὲ μωσῶν.

"Ὁ ἕνας ἀγαπᾶ μετὰ τὰ μάτια, ὁ ἄλλος μετὰ τὸ στόμα κ' ὁ τρίτος μετὰ τὰ χέρια. "Ἐτα γεννήθηκε ὁ Συμβολισμός, ὁ Ρομαντισμός καὶ ὁ Ρεαλισμός.

"Ἀγάπησε ἀνυπόκριτα κ' ἀληθινὰ τὸν ἑαυτοῦ σου. Πάντα εἶνε καλύτερος ἀπὸ κάποιους ἄλλους.

"Ἐνας ἄνθρωπος ποὺ τὸν προσφωνοῦμε «ἐντιμος», εἶνε συνήθως ἕνας ἄνθρωπος ποὺ, καὶ νὰ μὴν ἦταν ἐντιμος, ἐμεῖς πάλι ἔτσι θὰ εἰμαστε ἀναγκασμένοι νὰ τὸν προσφωνήσουμε.

"Ὁ κόσμος ἀγαπᾶει ὁποιονδήποτε τὸν καλακεῖ. μὰ δοξάζει μόνο ὅσους τὸν βρίζουν. ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΝΤΕ ΦΛΕΡ

"Ἡ μεγάλη καλωσύνη τοῦ συγγραφέως. "Ὁ χρηματιστὴς καὶ ἡ καταδίκης του. "Ἡ πρόβες τῶν ἔργων τοῦ ντὲ Φλέρ. Πὼς διάλεξε τὴ σύζυγό του ἀπὸ δώδεκα χρόνων παιδί. "Ἡ κόρη τοῦ Σαρδοῦ. Τὸ πνεῦμα τῶν ἔργων του. "Ὁ γάμος κ' εἰ δυσφημισταὶ του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

"Ὁ Γάλλος θεατρικὸς συγγραφέως Ροβέρτος ντὲ Φλέρ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμα του, εἶχε καὶ πολὺ καλὴ καρδιά.

Κάποτε, στὴ γενεθλίω δοκιμὴ ἑνὸς ἔργου του, μὰ μικρὴ κορίτσια ἔτυχε ν' ἀπουσιάζῃ. "Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου ἔγινε ἔξω φρονῶν κ' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ:

- Ὁμὰ τὴν πετάξω ἔξω μετὰ τὶς κλωσίδες!.. "Ἀκούς ἐκεῖ!..
- Μὰ ὄχι, ὄχι, εἶπε ἐπιβαίνοντας ὁ ντὲ Φλέρ, δὲν πρέπει νὰ τὴ διώξετε!..
- Δὲν εἶνε οὔτε κἀν ἄμορφη!.. μωμιοῦσε ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου.
- Μὰ... γ' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν πρέπει νὰ τὴ διώξετε! εἶπε ὁ ἀγαθὸς συγγραφέως.

Κάποτε ὁ ντὲ Φλέρ ἀκουσε νὰ λένε, ὅτι ἕνας χρηματιστὴς, ὁ ὁποῖος εἶχε καταδικασθεῖ ἐπανεπιλημμένως ἐπὶ τοκογλυφία, ἦταν βαρεῖα ἄρρωστος.

- Μὰ εἶνε τόσο ἄσχημα λοιπὸν; ρώτησε ὁ ντὲ Φλέρ.
- Εἶνε στὰ τελευταία του... Οἱ γιατροὶ τὸν ἔχουν καταδικάσει!..
- Μπᾶ, δὲν βαρεῖστε, εἶπε τότε ὁ πνευματώδης συγγραφέως. Εἶνε συνηθισμένως σὲ... καταδίκης!..

Κατὰ τὴν παιδεία του ἡλικία, ὁ Ροβέρτος ντὲ Φλέρ ἦταν ἐσωτερικὸς μαθητὴς στὴ Σχολὴ Φενελόν.

Οἱ μικροὶ «ἐσωτερικοὶ» εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ δέχονται τὶς ἐπισκέψεις τῶν συγγενῶν τους ἀπὸ τὶς 4 ὥς τὶς 5.

Μιὰ μέρα λοιπὸν, ὁ Ροβέρτος εἶδε στὴν αἴθουσα τῆς ἀναμονῆς μιὰ μικροῦλα, ποὺ φρονόταν σὴν νάβραχνε νὰ βρῇ κάποιον.

— Συγγνώμη, δεσποινίς, τὴς εἶπε ὁ μικρὸς μαθητὴς, ὁ ὁποῖος τὴν ἐγκρίριζε. "Ἄν θέλετε, μπορῶ νὰ σᾶς στείλω τὸν ἀδελφόν σας. Τὸν Πέτρο Σαρδοῦ, δὲν εἶν' ἔτσι; Ἐξίστε, ἔξοτε, στὴν ἴδια τάξι!..

"Ὁ Ροβέρτος ντὲ Φλέρ ἦταν τότε 12 χρόνων. Καὶ τὸ ἴδιο ἀπόγευμα ἐδήλωσε στοὺς γονεῖς του, δείχνοντάς τους τὴν μικροῦλα Γενεθλίω Σαρδοῦ —τὸ κοριτσάκι ποὺ εἶχε δεῖ πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα:

— Αὐτὴ ἡ μικροῦλα θὰ γίνῃ γυναῖκά μου! Καὶ πράγματι, ὅστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια, ὁ Ροβέρτος ντὲ Φλέρ παντρεύεται τὴν κόρη τοῦ μεγάλου τραγωδοῦ Σαρδοῦ.

Νὰ κ' ἔνα «γνωμικόν» τοῦ ντὲ Φλέρ: «"Ὁταν ἕνας ἄνθρωπος κακολογεῖ τὸν γάμο, σημαίνει ὅτι δὲν παντρεύτηκε αὐτὴν ποὺ ἤθελε. "Ἡ... ὅτι τὴν παντρεύτηκε!..».

"Ἰδοὺ τώρα κ' ἕνα κομμάτι διαλόγου ἀπὸ κάποιο ἔργο τοῦ ντὲ Φλέρ, στὸ ὁποῖο φαίνεται ὅλη ἡ εἰρωνία τοῦ πνεύματός του: "Ὁ δ' οὐ ἔ...—Σᾶς παρουσιάζω τὸν κ. Ντιβᾶν, ἀντιπρόεδρο τῆς Βουλῆς, συνάδελφόν μου. Δὲν συμφωνῶ μετὰ τὶς πολιτικὰς του πεποιθήσεις, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ξέρω ἂν συμφωνεῖ καὶ ὁ ἴδιος... τὸν ἐπιμῶ ἔξαιρετικῶς!

Μιὰ μέρα ἐπισκέφθη τὸν ντὲ Φλέρ ἕνας κοριτσὸς στὸ σπίτι του. "Ἡ ὑπερήτρια ποὺ πήγε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ, τοῦ εἶπε πὼς ὁ κύριός της δὲν μποροῦσε νὰ δεχθῇ κανένα γιὰτὶ ἐργαζόταν.

"Ὁ ἐπισκέπτης ὅμως ἦταν ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ καὶ γιὰ τοῦτο νὰ δόσῃ προσοχὴ στὰ λόγια τῆς ὑπερήτριας, τοῖσιν εἶπε κατ' εὐθείαν στὸ γραφεῖο τοῦ συγγραφέως. Φανταστῆτε ὁμως τὴν ἐκπληξί του δταν, μπαίνοντας μέσα, εἶδοι τὸν συγγραφέα νὰ... κεντρίξῃ νοηλεστάτα ξαπλωμένως στὸ ντιβάν του.

- "Ἄ! "Ὅστε με γέλασε ἡ ὑπερήτρια σου, λέγοντάς μου, ὅτι ἐργάζεσαι! τοῦ εἶπε μετὰ θυμῶ.
- Ἀὲν σὲ γέλασε καθόλου, φίλε μου! τοῦ ἀπάντησε ὁ ντὲ Φλέρ. Καθὼς βλέπεις καὶ μόνος σου, ἐργάζομαι!..
- "Εργάζεσαι! Καὶ τί δουλειὰ κάνεις;
- Συγγνώμη τὸ... τελευταῖο διάλειμμα τοῦ προσεχοῦς θεατρικοῦ ἔργου μου!..

